

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název materiálu	12. Uhlík
Identifikátor	CZ.1.07/1.5.00/34.0597
Předmět	Chemie
Ročník	1. ročník
Obor, Kód	Kosmetické služby 69–41–L/01, Obchodník 66-41-L/008
Anotace	Tento pracovní list by měl sloužit jako textová podpora výuky chemie, postupně studenta seznamuje s danou problematikou. Jednotlivé úkoly jsou koncipovány tak, aby umožnily co nejsnazší pochopení probíraného učiva a zároveň studenty aktivizovaly.
Autor	Ing. Jitka Černá
Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Orientuje se v základních pojmech, chápe souvislosti, dokáže znalosti uplatnit v běžném životě.
Klíčová slova	Uhlík, diamant, grafit, oxid uhličitý, oxid uhelnatý
Druh výukového zdroje	pracovní list
Typ interakce	kombinované
Cílová skupina	žák
Stupeň a typ vzdělávání	střední odborné
Věková skupina	15 - 18
Datum vytvoření	1.2.2013

Úkol 1 Rozhodněte o pravdivosti tvrzení.

Nejelektronegativnějším prvkem je chlor.
 Argon patří mezi halogeny.
 Radioaktivním prvkem je astat.
 Chlor je velmi málo reaktivní.
 Hydrolýzou vzniká chlor.
 Helium se používá v lékařství.
 Argon se získává frakční destilací vzduchu.

ANO – NE
 ANO – NE
 ANO – NE
 ANO – NE
 ANO – NE
 ANO – NE
 ANO – NE

Úkol 2 Vhodně doplňte/ vyberte slova (použijte PTP).

Uhlík (značka __, latinsky __) patří do __ skupiny, to znamená, že ve valenční vrstvě má __ valenční elektrony. Jedná se o kovový/ polokovový/ nekovový prvek, který je součástí všech anorganických/ organických sloučenin, tudíž i všech organismů. Uhlík je základem světové energetiky, neboť jej obsahují __, jako například __ či __. Součástí každodenního života jsou výrobky na bázi uhlíku. Uhlík se vyskytuje ve dvou modifikacích __ a __.

1. nápověda – první modifikaci by chtěla vlastnit každá žena, nejlépe zasazenou ve zlatě
2. nápověda – druhá modifikace se používá k ryze praktickým účelům v běžném životě (i ve škole)

Úkol 3 Podle znalostí doplňte vlastnosti (barvu, tvrdost), použití obou modifikací uhlíku.

Obrázek 1

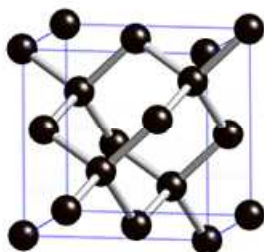
Obrázek 2

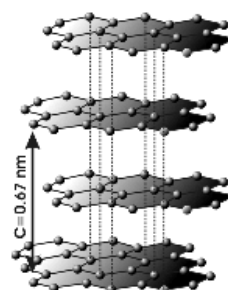

Obrázek 1

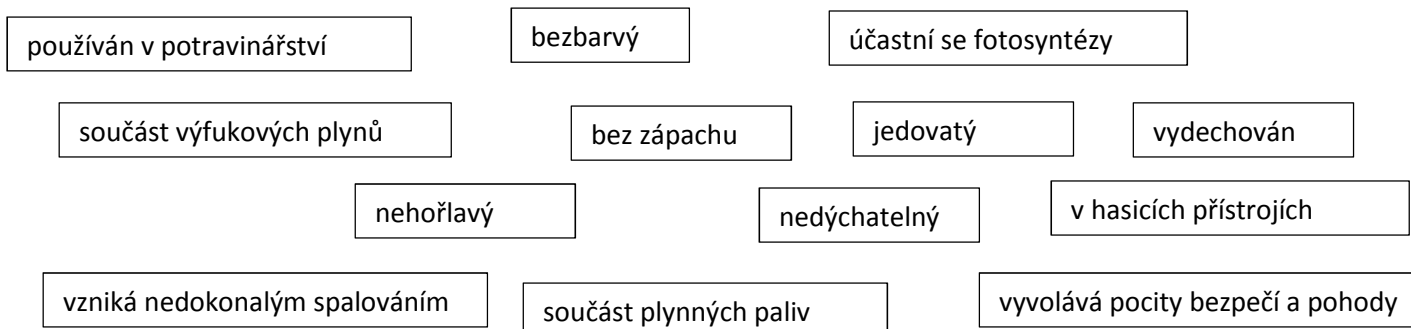

Obrázek 2

Úkol 4 Známe jsou dva oxidy uhlíku (oxid uhličitý a uhelnatý), vyberte z nabídky, které informace charakterizují oxid uhličitý a oxid uhelnatý.

Oxid uhelnatý

Oxid uhličitý

Úkol 5 Spojte vzorec s názvem.

NaHCO_3	přechodná tvrdost vody (hydrogenuhličitan vápenatý)
$\text{Ca}(\text{HCO}_3)_2$	stálá tvrdost vody (uhličitan vápenatý)
CaCO_3	jedlá soda (hydrogenuhličitan sodný)
$\text{CO}_2 + \text{H}_2\text{CO}_3 + \text{voda}$	sodovka

Použité obrázky:

Obrázek 1 - Sarto, M. Diamanty. [online][9.1.2013] dostupné pod licencí [Creative Commons Uved'te autora-Zachovejte licenci 3.0 Unported](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/) na <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Brillanten.jpg>.

Obrázek 2 - Brian 0918. Struktura diamantu. [online][9.1.2013] dostupné pod licencí [Creative Commons CC0 1.0 Universal Public Domain Dedication](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/) na http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Diamond_Cubic-F_lattice_animation.gif.

Obrázek 3 - Lavisnki, R. Grafit. [online][9.1.2013] dostupné pod licencí [Creative Commons Uved'te autora-Zachovejte licenci 3.0 Unported](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/) na <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Graphite-tn19a.jpg>.

Obrázek 4 - Anton: Struktura grafitu. [online][9.1.2013] dostupné pod licencí [Creative Commons Uved'te autora-Zachovejte licenci 3.0 Unported](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/) na http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Graphit_gitter.png.

Použitá literatura:

Blažek, J.; Fabini, J. Chemie pro studijní obory SOŠ a SOU nechemického zaměření. 5. vydání. Praha: SPN, 2005. ISBN 80-7235-104-4.

Kolář, K. et kol. Chemie /Organická a biochemie/ pro gymnázia. 1. vydání. Praha: SPN, 2000. ISBN 80-85937-49-2.

Vacík, J. et kol. Přehled středoškolské chemie. 3. vydání. Praha: SPN, 1999. ISBN 80-7235-108-7.